

ZAPISNIK

sa 18. (tematske sjednice) Općinskog vijeća Općine Sukošan održane 24. studenog 2015. godine, s početkom u 18,00 sati u prostorijama Osnovne škole Sukošan.

NAZOČNI: Šime Dijan, Mojmir Torbarina, Josip Torbarina, Marin Keran, Božidar Dijan, Stipana Banić, Tomislav Dražić, Miroslav Raspović.

ODSUTNI: Ante Dević, Klaudio Pavić, Jelena Gulan, Frane Stevanja, Milan Gašparović.

OSTALI NAZOČNI: Načelnik Općine Sukošan Ante Martinac, zamjenik Općinskog načelnika Darko Smolić Ročak, direktor komunalnog društva „Zlatna luka Sukošan“ d.o.o. Milan Ročak, član Uprave „Odvodnje Bibinje-Sukošan“ d.o.o. Josip Krešan, direktor Turističke zajednice Općine Sukošan Nikola Milošević, članovi Turističkog vijeća Turističke zajednice Općine Sukošan, izrađivač Strateškog razvojnog programa Općine Sukošan Edi Perović.

Predsjednik predlaže slijedeći:

DNEVNI RED

1. Odluka o donošenju Strateškog razvojnog programa Općine Sukošan 2015.-2020. godine,
2. Stanje i planiranje razvoja turizma u Općini Sukošan.

Vijećnik Marin Keran smatra da vijećnici nisu dovoljno upućeni u program Strateškog planiranja, te predlaže da se odgodi donošenje Odluke Strateškog razvojnog programa Općine Sukošan 2015.-2020. godine. Navodi i to kako je vijećnicima trebao biti dostavljen isprintani tekst Strateškog razvojnog programa.

Izrađivač Strateškog razvojnog programa Općine Sukošan Edi Perović napominje da se na programu Strateškog planiranja počelo raditi 2011. godine, te da je verzija od 2013. godine samo prilagođena novom formatu koji je potpisan od strane Republike Hrvatske koji su prihvatile županije kao i jedinice lokalne samouprave.

Predsjednik OV Tomislav Dražić navodi da će se na ovoj sjednici raspraviti o Strateškom razvojnog programu čija će se Odluka donijeti na slijedećoj sjednici OV, a sam tekst Strateškog razvojnog programa se nalazi na web stranici Općine Sukošan.

Načelnik Ante Martinac dodaje kako se program Strateškog razvoja nalazi na stranicama Općine Sukošan 2 mjeseca, pri čemu nije zaprimljena niti jednu primjedbu. Napominje da se primjedbe i prijedlozi putem e-maila dostave Općini Sukošan do slijedeće sjednice OV (10.prosinca. 2015. godine), kako bi ih izrađivač plana mogao prihvatiti ili odbaciti.

Ad.1.

Izrađivač Strateškog razvojnog programa Općine Sukošan Edi Perović obrazlaže razvojni program Općine Sukošan 2015-2020. godine počevši od prve faze izrade programa koja se odnosi na inicijalni koncept koji je napravljen prema prijedlozima i idejama predstavnika Općine Sukošan. Ističe da je načelnik Ante Martinac inzistirao da ideje i mišljenja žitelja Općine Sukošan budu inkorporirana u program. Programom razvoja Općine Sukošan definirani su strateške smjernice razvoja Općine koje uključuju: Strateški cilj 1 – Održivi razvoj turizma; Strateški cilj 2 – Razvoj gospodarstva, poljoprivrede i ribarstva; Strateški cilj 3 – Izgradnja komunalne infrastrukture i energetske postrojenja; i Strateški cilj 4 – Podizanje razine kvalitete života.

Navodi da su u programu dani konkretni primjeri i prijedlozi za svaki strateški cilj koji su prilagođeni Općini Sukošan. Napominje da je ovaj dokument analiza postojećeg stanja (škole, komunalne infrastrukture, demografske analize, gospodarstva, društvene djelatnosti, kulture, sporta...itd). Napravljen je i SWOT analiza razvojnih potencijala koja obuhvaća analizu razvojnih snaga i slabosti te mogućnosti i prijetnji, a koje čine polazišnu osnovu donošenja vizije, strateških razvojnih ciljeva, prioriteta i naposljetku konkretnih mjera. Istaknut je problem demografije i prikazan način na koji bi Općina Sukošan mogla realizirati porast broja stanovništva. Navodi da je turizam jedan od ključnih djelatnosti na području Općine Sukošan zahvaljujući blizini Grada Zadra kao regionalnog središta, te razvoju nautičkog turizma zbog Marine Dalmacije. Navodi da je u programu naveden prijedlog razvoja turističkog naselja „Tustica“. Kao jedan od temeljnih strateških potencijala Općine Sukošan ističe uzgoj kvalitetne hrane odnosno kvalitetnih poljoprivrednih proizvoda. Navodi da je Općina Sukošan jedna od organiziranih općina na području Zadarske županije kad se govori o cestovnoj infrastrukturi, el.energiji, opskrbljivanju vodom, kanalizaciji...Navodi da je u programu obrađen i socijalni život na području Općine Sukošan (vrtić, škola, sportski klubovi, zdravstvo, vjerski

objekti...), te su navedeni i planovi za daljnji razvoj institucija koji bi svojim djelovanjem mogli doprinijeti razvoju općine. U programu se nalaze i financijske projekcije za razvojne projektne prijedloge, razvrstane prema strateškim ciljevima u Općini Sukošan. Navedeni dokument podložan je promjenama, te ukoliko se žele aplicirati projekti putem Europskih ili Republičkih fondova mora biti donesen Plan strategije razvoja.

Direktor TZ postavlja pitanje dali se prilikom izrade Strategije razvojnog programa Općine Sukošan koristio Strateški plan razvoja turizma Zadarske županije, budući da i TZ Općine Sukošan mora donijeti Strateški plan razvoja turizma, na što gosp. Edi Perović odgovara da se prilikom izrade Plana koristio Plan razvoja Republike Hrvatske, Plan razvoja Zadarske županije i Plan razvoja Općine Sukošan. Napominje da je turizam u ovom Planu samo jedna od stavki koji se može nadopuniti i mijenjati na temelju dostavljenih prijedloga.

Vijećnik Božidar Dijan smatra da je Strateški razvojni program izuzetno važan dokument za razvoj Općine Sukošan čija je izrada ujedno vezana za županijski plan, te su katastarska pitanja uređena u skladu sa Izmjenama i dopunama Prostornog plana Općine Sukošan. Smatra da se trebaju odrediti prioriteta i sredstva za realizaciju Plana razvoja.

Vijećnik Marin Keran postavlja pitanja na temelju čega je predloženo da na području „Tustice“ budu izgrađeni golf tereni na što gosp. Edi Perović odgovara da se ne radi o projektima koji će se realizirati na području Općine Sukošan, već da su samo dani konkretni prijedlozi, odnosno koncipirane ideje što se na tom području može napraviti i za koliko novca.

Vijećnik Mojmir Torbarina navodi da je pomno analizirao strateške ciljeve, te da ima dosta primjedbi. Smatra da se treba napraviti nova strategija i predikcija za slijedeće dvije godine. Napominje da Općina Sukošan razvojnu strategiju treba uskladiti sa Županijskom razvojnom strategijom koja još nije donesena. Smatra da bi prvi strateški cilj trebao biti infrastruktura, prometna infrastruktura, kanalizacija i uređenje obale, kako bi se na osnovu tih pretpostavki mogao razviti održiv razvoj turizma. Navodi da se treba napraviti SWOT analize za sve strateške ciljeve te postaviti agenda koja bi obvezala da se nešto mora napraviti u zadanom roku.

Izrađivač Strateškog razvojnog programa Edi Perović ističe da je u programu navedeno što koja strategija treba obuhvaćati sa konkretnim brojevima. Također napominje da su svi navedeni strateški ciljevi jednako važni.

Vijećnik Mojmir Torbarina postavlja pitanje može li se napraviti popis osoba koje su davale prijedloge odnosno ideje za izradu programa, te ističe potrebu za grupno iskazivanje ideja koje bi se predočile u program. Gosp. Edi Perović navodi da se ukoliko postoji interes popis imena osoba koje su davale prijedloge može uvesti u dokument.

Direktor komunalnog poduzeća Milan Ročak navodi da je ovaj program objedinio sve ideje, planove i projekte Općine Sukošan. Napominje da je Strateški razvojni program okvirni dokument za daljnje smjernice. Smatra da pravni subjekti Općine Sukošan na temelju ovog dokumenta trebaju donijeti dugoročne i kratkoročne planove (na razdoblje od 4.g.) i razraditi projekte iz svoje nadležnosti. Načelnik Ante Martinac napominje da se primjedbe i prijedlozi mogu dostaviti putem e- maila Općini Sukošan. Smatra da nema razloga odugovlačiti sa donošenjem Odluke o Strateškom razvoju.

Ad.2.

Predsjednik OV Tomislav Dražić predlaže da se otvori konstruktivna rasprava i da se navedu smjernice na koji način da se krene u razvoj turizma. Napominje da turizam ne obuhvaća samo naselje Sukošan već i Debeljak, Goricu i Glavicu.

Direktor TZ Nikola Milošević smatra da se Sukošan u turizmu razvija puno brže nego okolna mjesta. Napominje da je turizam došao do određenog stadija te se mora napraviti korak naprijed. Navodi da su manifestacija i promidžba glavne zadaće TZ, odnosno pružanje što ugodnijeg boravka gostima, te da se TZ ne bi trebala baviti uređenjem i intervencijama u infrastrukturi već je to u nadležnosti Općine. Ističe da mjesto Sukošan raspolaže sa cca 3500 ležajeva, te godišnje ostvaruje 230.000 noćenja, što je u porastu za 6% u odnosu na prethodnu godinu. Ukoliko se tom broju pribroji i nautika broj noćenja iznosi oko cca 400.000. Napominje da Sukošan od većih jedinica posjeduje 2 hotela. Ističe da TZ Općine Sukošan intenzivno radi na projektu „Croatia 365“ s ciljem poticanja razvoja atraktivne i konkurentne destinacijske ponude s dodanom vrijednošću u razdoblju pred i posezone. Ishodovana je dozvola od strane Hrvatskih šuma da se po vrhu „Tustice“ napravi „trim staza“ koja će biti spojena od naselja Bibinje do Vranskog jezera.

Poziva mještane Debeljaka, Gorice i Glavice da se slobodno javite u Turističku zajednicu ukoliko imaju pitanja u vezi bavljenja turizmom. Napominje da se na nivou Hrvatske uvodi eVisitor (informacijski sustav za prijavu i odjavu turista). Navodi da su ove sezone održane 32 manifestacije. Ističe da je napravljena nova web stranica, facebook te dvije panoramske snimke.

Vijećnik Mojimir Torbarina smatra da TZ posluje u skladu sa svojim mogućnostima. Postavlja pitanje dali se TZ prepoznala u Strateškom planu, te koje su vizije i misije TZ. Ističe da nema turizma bez uređenja obale i prostornog planiranja.

Vijećnik Božidar Dijan smatra da se turizam u Sukošanu u zadnjih 20-tak godina nije razvio dovoljno gledajući na potencijal koji je Općina Sukošan imala. Ističe važnost strateškog cilja „održivi razvoj turizma“, unutar koje stavlja naglasak na dva prioriteta, a to su komunalno opremanje plaža te poticanje i edukacija stanovništva u mogućnosti razvoja turističkih sadržaja i načina njihovog financiranja. Smatra da je u Strategiji razvoja turizma sve detaljno objašnjeno te direktor i djelatnice TZ sukladno tome mogu sami napraviti Plan razvoja turizma u Općini Sukošan. Predlaže da se utvrde prioritete iz Strateškog plana kao i način financiranja čiji će nositelj biti načelnik te ukoliko je potrebno formira tim ljudi koji će pratiti realizaciju dogovorenog.

Zamjenik općinskog načelnika Darko Smolić Ročak postavlja pitanje koje prijedloge i primjedbe turisti upućuju preko feedback-a. Smatra da se treba ugledati na mjesta sa sličnim potencijalima koja imaju razvijeniji turizam. Postavlja pitanje koji je profil gostiju koji dolaze u Općinu Sukošan na što direktor TZ navodi da je prema informacijama mještana koji se aktivno bave turizmom u Sukošan dolaze srednji sloj gostiju.

Vijećnik Josip Torbarina smatra da i naselja Debeljak, Gorica i Glavica imaju velik potencijal za razvoj turizma. Ističe nezadovoljstvo video snimke na kojoj je promovirano samo naselje Sukošan. Smatra da i Debeljak ima svoje vrijednosti koje bi mogle doprinijeti razvoju turizma kao što su vidikovac, potencijal da se napravi izletišta, tunel. Napominje i to da je zdravstvo u Debeljaku ne funkcionira, odnosno da je ambulanta u derutnom stanju.

Direktor TZ navodi da je u uvodnom izlaganju istaknuo da Općina Sukošan nije samo naselje Sukošan, već i Debeljak, Gorica i Glavica. TZ je sufinancirala nogometne, košarkaške turnire, folklorne večeri u Debeljaku. Također napominje da je plan za „Tusticu“ izravno povezan sa vidikovcem i vrčevom.

Član Turističkog vijeća Turističke zajednice Andrija Dijan predlaže da se na području „Rive“ ukloni dio kamenja (u smjeru Marine) a koja su nepotrebna te da se na tom području osigura pristanište za brodove, od kojeg bi Sukošan imao velike koristi dok se viškom kamena može proširiti glava porta.

Načelnik Ante Martinac navodi da je u Urbanističkom planu koji je u izradi planirano proširiti glavu porta, te da će projektantu predložiti navedeni prijedlog.

Direktor komunalnog poduzeća navodi da je problem kompletni nautički turizam. Napominje da je na čekanju veza cca 50 većih brodova. Problem se javlja i sa privezanim brodicama mještana Općine Sukošana od kojih Općina Sukošan nema ekonomske koristi, te je u planu da se duž cijele luke uvede registar vezova kroz Županijsku lučku upravu.

Vijećnik Marin Keran napominje da oko 80% mještana Općine Sukošan živi od turizma, te postavlja pitanje što se može očekivati od slijedeće turističke sezone, hoće li TZ sudjelovati u sajmovima, promidžbama...

Direktor TZ napominje da je već pojasnio promidžbu TZ, te još jednom ističe inovaciju u poslovanju eVisitor koja ujedno zahtjeva i edukaciju zaposlenika. Navodi da sajmovi iziskuju velike troškove, koje TZ nije u mogućnosti financirati.

Vijećnik Marin Keran također smatra da postoji potreba za malim ulaganjem kao npr. postavljanje putokaza radi lakšeg snalaženja turista u Sukošanu, na što direktor TZ navodi da je navedena sugestija bitna stvar o kojoj brinu predstavnici Općine Sukošan zajedno sa komunalnim redarom te da je u planu postavljanje smeđe signalizacije.

Vijećnik Marin Keran smatra da bi se trebalo poraditi na produljenju turističke sezone kao i to da nije adekvatno da se veliki radovi obavljaju na plažama 1. srpnja, na što načelnik ističe da se treba napraviti kategorizacija radova kako bi se rokovi za obavljane određenih radova smanjili ili produžili. Također predlaže da se na slijedećim sjednicama provede rasprava i donese prijedlog Odluke kojoj će biti definirano razdoblje u kojem se neće moći obavljati radovi krupne mehanizacije.

Vijećnik Božidar Dijan se referira na zabave i manifestacije koje se odvijaju na nekoliko lokacija u mjestu. Navodi da su dječji festival i dječje radionice u redu ali da imaju ciljanu publiku, a to su

roditelji i djeca. Smatra da je brudetijada uspješan brand koji ima potencijala za razvijanje, te se treba proširiti tim ljudi u organizaciji. Ribarske feštice su potrošeni format u koji treba uvesti novitet. Ističe nedostatak sportskih turnira u zadnjih par godina, te navodi da bi se trebali organizirati i 2-3 komercijalna koncerta sa vrhunskim estradnim zvijezdama koji bi se trebali ugovoriti i oglasiti već na proljeće. Također navodi da bi se promet u centru mjesta trebao zatvoriti u udarnim večernjim terminima.

Direktor komunalnog poduzeća smatra da promet na području Gornjih vrata treba omogućiti samo u ranim jutarnjim satima radi dostave robe ugostiteljskim objektima, te da je dobivena suglasnost od MUP-a da ulica od „Hajduka“ do „Gornjih vrata“ bude jednosmjerna. Smatra da se treba donijeti Odluka od strane OV koja bi regulirala uređenje napuštenih terena na kojima vlasnici nisu poznati ili ih ne žele obrađivati. Apelira na načelnika i direktora TZ da se plaža „Dječji raj“ treba komunalno opremiti (wc, zabava za djecu, tuševi). Smatra da je potrebno educirati mještane Debeljaka, Gorice i Glavice da bi se mogla razvijati u pravcu turizma. Također smatra da je smeđa signalizacije na području Općine Sukošan nezadovoljavajuća.

Slijedeći za riječ se javio vijećnik Šime Dijan koji smatra da se u centru Sukošana ne bi smjele nalaziti bodljikave žice, ruzinave ograde kao ni ruševine koje su ostale još od rata. Iznosi prijedlog da se organizira nagrađivanje najljepših vrtova, fasada itd. Navodi da plaže moraju ostati javnog karaktera te da se trebaju komunalno opremiti. Smatra da se na području „Tustice“ treba planirati izgradnja hotela a ne golf teren kojima je mjesto izvan naselja.

Vijećnica Stipana Banić postavlja pitanje dali postoji plan da se Gorica i Glavica prometno povežu sa Sukošanom. Smatra da se barem trebaju postaviti znakovi kojim bi se moglo uvidjeti da su Gorica i Glavica dio Općine Sukošan, ukoliko je prometno povezivanje prevelika investicija. Navodi da u dane blagdane i državnih praznika nije postavljena niti jedna Hrvatska zastavica ni na jednom stupu što smatra tužnim, jer i u Gorici kao i Glavici ima mnoštvo hrvatskih branitelja. Navodi da bi joj bilo drago kada bi netko od predstavnika Općine Sukošan nazočio kulturnim manifestacija u Gorici, te napominje da je bilo jako lijepo ove sezone čuti pozdrav i govor donaćelnika Općine Sukošan.

Predsjednik OV je zamolio Josu Krešana kao najjačeg turističkog djelatnika na području Općine Sukošan da iskaže svoje mišljenje o razvoja turizma.

Joso Krešan smatra da su najveći nedostaci u pogledu turizma uređenje plaže, sam parking na plažama kao i manjak održavanja kulturnih zabava. Smatra da osnovno strateško pitanje Općine Sukošan treba biti –kako izvući sredstva iz Europskih fondova.

Načelnik Ante Martina zahvaljuje na raspravi te smatra adekvatnim iskazane prijedloge i ideje.

Nakon održavanja rasprave Predsjednik OV donosi:

ZAKLJUČAK:

da se na temelju održane rasprave napišu osnovne smjernice koje će se pokušati maksimalno realizirati, te da se dostave Općinskom vijeću i vijeću Turističke zajednice najkasnije do 29. veljače 2016. godine.

Predsjednik OV navodi da je Prijedlog proračuna Općine Sukošan dostavljen vijećnicima OV, te napominje da pisanom obliku dostave svoja mišljenja načelniku Općine Sukošan.

Rasprave više nije bilo pa predsjednik zaključuje sjednicu u 20,40 sati.

Sjednica je tonski snimana i tonski snimak pohranjen je u JUO Općine Sukošan.

Zapisničar:
Lucija Dijan, bacc.javne uprave

Predsjednik OV:
Tomislav Dražić, dipl.ing